



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně JUDr. Monikou Vackovou v právní věci žalobce: **PATRON Bohemia a.s.**, IČ 61676314, se sídlem Českolipská 3419, 276 01 Mělník, zastoupeného Mgr. Simonou Hejdovou, advokátkou se sídlem Lidická 51, 60200 Brno, proti žalovanému: **dTEST o.p.s.**, IČ 45770760, se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10 - Vršovice, zastoupenému Mgr. Martinem Elgerem, advokátem se sídlem Vodičkova 30, 11000 Praha 1, o ochranu před neoprávněným zásahem do dobré pověsti,

**t a k t o :**

- I. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku přiměřené zadostiučinění ve výši 1,000.000,- Kč.
- II. Řízení **se zastavuje** co do požadavku na náhradu škody ve výši 257.395,- Kč
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 93.039,83 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobce.

**O d ů v o d n ě n í :**

Mezi účastníky není sporu o tom, že žalovaný dne 2. 5. 2013 v časopise dTEST č. 5-2013, který vydává, zveřejnil test dětských kočárků (dále článek). Jedním z testovaných kočárků byl i kočárek Patron Terix 4R (dále též jen kočárek), jehož je žalobce výrobcem. Žalobce tvrdí, že článek obsahoval nepravdivé informace, které poškodily pověst jeho výrobků a tudíž i jeho samotného, a domáhá se proto touto žalobou, aby byla napravena újma, která zásahem do jeho dobré pověsti vznikla.

Zdejší soud v průběhu tohoto řízení dospěl k závěru, že může rozhodnout o části žalobou uplatněného nároku. Vzal totiž za prokázané, že informace žalovaným zveřejněné nebyly pravdivé a byly způsobilé zasáhnout žalobcovu pověst do té míry, že je namíste přiznat zadostiučinění nejen ve formě omluvy, ale též v penězích. Částečným rozsudkem ze dne 1. 7. 2014, č.j. 21 Cm 78/2013-235 proto uložil žalovanému povinnost se za nepravdivé výroky omluvit (I. výrok) a zaplatit mu přiměřené zadostiučinění v penězích ve výši 1.000.000,-Kč (II. výrok). Soud zároveň zamítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal opakování testu kočárků a návrh na zveřejnění omluvy na internetových stránkách, které nepatří žalovanému (III. výrok), zastavil řízení stran povinnosti odstranit informaci o žalobcově kočárku ze seznamu nebezpečných výrobků, kterou žalovaný v průběhu řízení ze svých stránek odstranil, a o požadavku na zveřejnění omluvy na dalších internetových stránkách (IV. výrok). Soud nerozhodl pouze o žalobcem požadované náhradě škody a o nákladech řízení s tím, že o nich rozhodne v rozsudku konečném.

K odvolání žalovaného Vrchní soud v Praze svým rozsudkem ze dne 28. července 2015, č.j. 3 Cmo 365/2014-293 potvrdil částečný rozsudek v jeho I. výroku, II. výrok tohoto rozsudku zrušil a (jen) v tomto rozsahu vrátil věc k dalšímu řízení. Připomněl, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že žalovaný zveřejnil nepravdivá tvrzení o hmotnosti kočárku a o nemožnosti aretovat přední kolečka, a shodl se se soudem prvního stupně v tom, že žalovaný neprokázal (z žalobcovy pohledu) stěžejní tvrzení, že kočárek má bezpečnostní nedostatek spočívající v tom (zjednodušeně řečeno), že dítě sedící v kočárku může snadno uvolnit brzdu kočárku, kterou má v dosahu. Odvolací soud dal soudu prvního stupně za pravdu, že do žalobcovy dobré pověsti žalovaný neoprávněně zasáhl a že tento zásah byl, slovy odvolacího soudu, „mimořádně intenzivní“. Žalovaný totiž nepodal jen věcnou informaci o tom, jaká zjištění učinil ten subjekt, který kočárek testoval, podle odvolacího soudu šlo „o očernění výrobku s prvky bulvárního charakteru, umocněné prezentací výrobku žalobce jako nebezpečného v časopise vydávaném žalovaným a zařazením kočárku Patron do seznamu nebezpečných výrobků (vedeného na webových stránkách žalovaného) s varováním spotřebitelů před koupí takového výrobku“. Též podle odvolacího soudu je třeba přihlídnout ke zvýšené citlivosti spotřebitelů na obdobné informace na trhu výrobků pro děti, s tím spojeným rychlým šířením takových informací, jemuž ostatně sám žalovaný aktivně napomáhal. Odvolací soud připomněl v té souvislosti též postavení žalovaného, který se prezentuje jako nezávislý subjekt provádějící testy v akreditovaných laboratořích. Odvolací soud však dodal, že zatímco existenci neoprávněného zásahu do dobré pověsti lze konstatovat tehdy, pokud vytkané jednání je objektivně způsobilé nemajetkovou újmu dotčené osobě přivodit, vyhovět nároku na poskytnutí zadostiučinění v penězích lze pouze tehdy, bude-li jako nepochybné zjištěno, že žalobce utrpěl v souvislosti s neoprávněným zásahem do dobré pověsti nemajetkovou újmu takového charakteru nebo v takovém rozsahu, že nepeněžitá forma zadostiučinění k jejímu vyrovnání nestačí. Připomněl rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4661/2007 a v něm uvedený závěr, že přiměřené zadostiučinění v penězích přichází v úvahu v případě, kdy zásah do nemateriální sféry dotčeného subjektu může způsobit ztráty také v jeho majetkové sféře a nelze předpokládat, že nepeněžitá satisfakce tuto ztrátu vyrovná. Podle odvolacího soudu je na žalobci, aby popsal, v čem újma spočívala, o jaký typ újmy se jednalo apod., přičemž musí být patrné, že nejde o újmu, která by byla vypočitatelná jako škoda. V této souvislosti odvolací soud odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1664/2008. Uvedl, že soud prvního stupně se argumentačně vypořádal pouze s intenzitou neoprávněného zásahu do dobré pověsti žalobce, neobjasnil však, jaká újma žalobci vznikla a proč je přiznané zadostiučinění reparaci takové újmy přiměřené. Odvolací soud uložil zdejšímu soudu znovu posoudit uplatněný nárok na zadostiučinění v penězích a znovu o něm rozhodnout.

Soud vycházel z pokynu odvolacího soudu, tj. znovu posoudil uplatněný nárok na zadostiučinění v penězích. Vycházel přitom ze skutečností, které žalobce tvrdil již v té části řízení, která skončila částečným rozsudkem. Za újmu, která mu v důsledku článku žalovaným zveřejněného vznikla, označoval ztrátu dobré pověsti svého výrobku, v důsledku toho též poškození dobré pověsti své. Újmu na své dobré pověsti považoval za mimořádně závažnou, byl právě proto přesvědčen, že je namístě poskytnout zadostiučinění nejen formou omluvy, ale i v penězích, aby se nepříznivý zásah do jeho pověsti alespoň částečně zmírnil, protože zcela obnovit stav, který zásahu do jeho pověsti předcházela, možné podle jeho názoru ani nebude. Zdůrazňoval, že míra újmy na jeho dobrém jméně je úměrná tomu, jak dlouho a náročně pověst svou a svých výrobků budoval, na jak citlivém segmentu trhu se pohybuje, že se nepravdivé informace vztahovaly k výrobku pro nejmenší děti, byly rozšířeny mezi široký okruh spotřebitelů způsobem, který měl bulvární charakter. Zásah do jeho pověsti navíc trval dlouho a způsobil ho subjekt, který se ve vztahu k veřejnosti prezentuje jako nezávislý profesionál. Důsledkem protiprávního jednání žalovaného je vykreslení žalobce jako nezodpovědného výrobce, který nedodržuje bezpečnostní normy, jeho výrobky jsou pro děti nebezpečné a je tudíž třeba se jejich koupě vyvarovat. Tvrdil rovněž, že poté, co článek vyšel, se citelně propadly tržby, poklesl odbyt jeho výrobků, což žalobce musel řešit zajištěním práce pro ty zaměstnance, kteří na výrobě dětských kočárků pracují

Shora uvedené argumenty žalobce po zrušení II. výroku částečného rozsudku zopakoval a připomněl, že míra újmy na dobré pověsti právnické osoby není měřitelnou veličinou, je třeba ji proto dovozovat z charakteru protiprávního jednání, dotčeného práva a postavení jeho nositele, z okolností a rozsahu jednání, jímž byla újma způsobena. Dodal, že zaměstnává více než 100 zaměstnanců, jeho tržby překračují ročně 100 milionů Kč, poškození jeho pověsti se tudíž ve svém důsledku dotklo širokého okruhu osob. Odkázal na judikaturu Vrchního soudu v Praze (rozhodnutí sp. zn. 3 Cmo 684/95, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 1664/2008 a 32 Cdo 4661/2007) a vyjádřil přesvědčení, že zadostiučinění v penězích je namístě s přihlédnutím k již zjištěné mimořádně intenzitě neoprávněného zásahu žalovaného do žalobcovy dobré pověsti na straně jedné a omezenému věcnému, územnímu a časovému rozsahu již přiznaného zadostiučinění – tj. omluvy, v porovnání s tím, v jakém rozsahu byly nepravdivé informace o žalobcově výrobku žalovaným nebo za jeho podpory šířeny. Připomněl, že žalovaný se prezentuje jako subjekt, který provádí jediné skutečně nezávislé a objektivní spotřebitelské testy v České republice, výsledky jeho testů jsou ostatními médii nekriticky přejímány a dále se šíří mezi spotřebitele, čehož si je žalovaný jistě vědom. Žalovaný si v tomto případě musel být vědom, jaký zájem test tohoto typu výrobku u veřejnosti vyvolá, proto zřejmě výjimečně poskytl kompletní výsledky testu zdarma, jinak je mají k dispozici pouze předplatitelé. Žalovaný se choval tak, aby informacím obsaženým v testu zajistil co největší publicitu. Žalobce zdůrazňuje, že žalovaný se výslovně hlásí k tomu, že je profesionál, deklaruje svoji jedinečnost a exkluzivitu, pokud jde o úroveň a objektivitu jím prováděných spotřebitelských testů, měl by tudíž ve stejné míře nést následky své činnosti a svých případných pochybení. Žalobce zdůrazňuje rovněž, že žalovaný je schopen publikací svých testů výrazně zasáhnout do poměrů hospodářské soutěže a preferencí spotřebitelů. Připomíná konečně, že žalovaný zveřejnil omluvu takovým způsobem a dal ji do takového kontextu, že text omluvy, resp. omluva jako taková zanikla. Svým komentářem k omluvě žalovaný rozhodnutí soudu zpochybnil a svá pochybení bagatelizoval.

Žalovaný je přesvědčen, že požadavek na zadostiučinění v penězích není namístě. Připomíná závěr rozhodnutí odvolacího soudu v této věci, že nemajetková újma by měla mít

dopad i do žalobcovy majetkové sféry, a dodává v té souvislosti, že žalobce uplatnil v tomto sporu nárok na náhradu škody pouze ve výši zhruba 200.000,- Kč, zveřejněný článek měl tudíž pro žalobce minimální následky. Rozhodné skutečnosti vztahující se k nemajetkové újmě, žalobce podle názoru žalovaného z pohledu koncentrace řízení netvrdil včas. Výpověď svědkyně N. (žalobcovy pracovnice) žalobcova procesní tvrzení nahradit nemůže, její výpověď navíc žádnou mimořádnou újmu neprokázala. Účetní závěrky, které žalobce předložil, svědčí o tom, že žalobci roste odbyt, zvyšují se mu tržby a zvyšuje se mu i zisk. Žalovaný si je vědom toho, že o základu sporu bylo již rozhodnuto, přesto – alespoň z pohledu výše újmy na dobré pověsti – tvrdí, že žalobce má problémy s kvalitou svých výrobků, o čemž podle jeho názoru svědčí dřívější „svolávací akce“ kvůli dětské autosedačce, že na Slovensku řešila slovenská obchodní inspekce problémy související s jeho kočárkem, a rovněž výsledky nového testu kočárku, které žalovaný nyní zveřejnil a které provedla akreditovaná laboratoř. Je přesvědčen o tom, že omluva, kterou zveřejnil, byla zcela v souladu s rozsudkem, zveřejněna byla způsobem a v rozsahu podle rozsudku a neodporuje právnímu řádu. Byla zveřejněna po dobu delší než 6 měsíců, na internetových stránkách žalovaného ji lze nalézt i v současné době. Zdůrazňuje, že žalobce působí na trhu, na němž je legitimní debata o bezpečnosti výrobků, žalobce je opakovaně konfrontován s tím, zda jsou jeho výrobky bezpečné či nikoli. Je přesvědčen, že žalobci žádná extrémní újmy nevznikla, žalobce ji neprokazoval, ani neprokázal. Zadostiučinění, které požaduje, je extrémně vysoké i s ohledem na to, že žalovaný je společností, která poskytuje veřejně prospěšné služby, není žalobcovým konkurentem. Tvrdí-li žalobce, že zhruba 10% svého ročního obrátu získává na území České republiky, pak požadované zadostiučinění odpovídá přibližně tomuto procentu, což je podle žalovaného v rozporu s tím, jaká náhrada za nemajetkovou újmu je tímto soudem jiným subjektům v jiných sporech přiznávána. Připomíná spor telefonních operátorů, v němž by, pokud by se rozsah újmy odvíjel od výše jejich ročního obrátu, muselo zadostiučinění činit stovky milionů korun.

Soud předesílá, že potvrzením I. výroku částečného rozsudku je pravomocně rozhodnuto též o základu uplatněného nároku; je vyřešeno, že žalovaný neoprávněně zasáhl do žalobcovy dobré pověsti, nelze tudíž v tomto řízení úspěšně zpochybnit tu skutečnost, že žalobce v okamžiku tohoto zásahu žalovaného dobrou pověst skutečně měl. Na tento závěr nemohou mít již žádný vliv skutečnosti vzniklé po vydání částečného rozsudku, pro zmíněné rozhodnutí byl totiž podstatný stav existující ke dni jeho vydání (§ 154 odst. 1 o.s.ř.). Tyto důkazy nemohou podle názoru soudu ovlivnit ani úvahu soudu o rozsahu a charakteru vzniklé újmy, která žalobci již vznikla, tedy ani o výši zadostiučinění. Z tohoto důvodu se soud ve svém rozhodnutí nezabýval důkazy týkajícími se nového testu žalobcových kočárků a z pohledu rozsahu a výše vzniklé újmy, neboť pouze tu nyní řešil, se nemohl zabývat již ani tzv. svolávací akcí k dětským sedačkám či řízením obchodní inspekce na Slovensku. Tyto skutečnosti by mohly mít význam pouze pro závěr o neexistenci žalobcovy dobré pověsti, soudu byly známy již před jeho prvním rozhodnutím v této věci, žalobcovu dobrou pověst však zpochybnit nemohly.

Žalobce, jak již bylo uvedeno, považuje za újmu, která mu vznikla, poškození své dobré pověsti. Poškození dobré pověsti právnické osoby je samo o sobě tradičně považováno za nemajetkovou újmu vzniklou porušením pravidel hospodářské soutěže jednáním proti jejím dobrým mravům. Je-li možné považovat za nemajetkovou újmu poškození dobré pověsti vzniklé jen jako důsledek jiného jednání, které je předmětem sporu (jednání proti dobrým mravům soutěže), pak tentýž důsledek, tj. ztráta dobré pověsti, musí být nutně sám o sobě újmu, je-li poškození pověsti samo předmětem soudního sporu.

Soudy vycházejí při posouzení nemajetkové újmy na pověsti právnické osoby z obdobných kritérií, která jsou určující i pro hodnocení charakteru a rozsahu újmy na pověsti osob fyzických. Vychází se ze všech okolností, které k poškození pověsti vedly, například z povahy, intenzity, opakování, trvání a šíři okruhu působení nepříznivého následku spočívajícího ve snížení důstojnosti či vážnosti ve společnosti, kterou poškozený subjekt pociťuje a prožívá jako závažnou (srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2005/2003).

Z obsahu napadeného článku zveřejněného v čísle 5/2013 časopisu dTEST bylo zjištěno mimo jiné, že titulní strana tohoto čísla avizuje test kočárků nadpisem „Ne každý je bezpečný“. Žalovaný své testy prezentuje jako „jediné skutečně nezávislé testy v ČR a SR“. Sporný test je nadepsán „Pohodlí a bezpečí pro naše nejmenší“ s fotografií plačícího miminka a uveden textem: „Ceny kočárků se dramaticky liší. Stejně tak se liší i jejich kvalita a bezpečnost. Vysoká cena přitom neznamená vysokou kvalitu, mezi nebezpečnými výrobky naleznete i kočárek za osmnáct tisíc...“ Na začátku článku autor rovněž připomíná, že bezpečnost dětského kočárku je mimořádně důležitá, k bezpečnosti kočárku „se upíná pozornost spotřebitelů i dozorových orgánů“, upozorňuje, že na trhu je stále příliš mnoho výrobků, které bezpečnostní požadavky nesplňují, „stačí vyhledat slovo kočárek v naší databázi nebezpečných výrobků“. Důvodem pro to, že kočárek byl označen za nebezpečný, byla brzda, kterou dle autorů bylo možno odbrzdit „velmi malou silou“, což se v řízení neprokázalo.

Obsah článku, jímž byl test uveden, hodnotil zdejší soud jako text mající bulvární prvky, užívající výrazů, které s věcnou interpretací objektivních informací nemají mnoho společného („dramatický“ rozdíl v cenách a stejný – tj. stejně dramatický – rozdíl v kvalitě a bezpečnosti, obrázek plačícího dítěte u titulku „pohodlí a bezpečí pro nejmenší“, „není třeba dodávat, jak může taková dětská hra s páčkou a tlačítkem dopadnout“, „rozhodně nenechávejte bez dozoru ani minutu“...). Vhodné je připomenout, že odvolací soud se s tímto hodnocením ztotožnil, když uvedl, že v textu šlo „o očernění výrobku s prvky bulvárního charakteru, umocněné prezentací výrobku žalobce jako nebezpečného“. Zveřejněny byly totiž nejen – nepravdivé – informace o tom, že výrobek je nebezpečný, ale řada dalších nepravdivých (údaje o hmotnosti kočárku, stříšce, aretaci koleček), nebo tendenčních (kočárek se špatně skládá) informací.

Článek zveřejněný jednak v časopise dTEST, jednak internetových stránkách žalovaného, varoval spotřebitele před koupí nebezpečných kočárků a doporučoval, aby spotřebitel nebezpečné kočárky na trhu zcela ignoroval, teprve mezi těmi, které bezpečnostní nedostatky nemají, vybíral podle jejich užitných vlastností. Řada ostatních médií či internetových serverů věnujících se těhotenství a mateřství, resp. rodičovství, článek převzala a před jeho koupí varovala (viz články „Pozor na tři kombinované kočárky, varuje časopis“ – novinky.cz, „Velký test kočárků: které jsou pro děti nebezpečné?“ – lidovky.cz, „Pozor na tři nebezpečné kočárky, varuje časopis“ – deník.cz, „Pozor na nebezpečné kočárky, dva jsou z Česka“ – aktuálně.cz, „Test kočárků: Ne všechny jsou bezpečné“ – abctěhotenství, „Test bezpečnosti dětských kočárků a podle čeho vybrat ten správný“ – babyonline.cz, „Maminky pozor, tyhle kočárky jsou nebezpečné“ – zachrannykruh.cz, „Pozor na nebezpečné kočárky. Tyhle odhalil test!“ – prozeny.cz, atd.).

Informace o výsledcích testů se rozšířila s přispěním žalovaného. Václav Beneš, manažer testování žalovaného médiím na dané téma poskytl rozhovor (viz přepis rozhovoru ze stránek Českého rozhlasu), hovořil v pořadu České televize Sama doma a Černé ovce.

Článek cílovou skupinu spotřebitelů zasáhl, o testu se vědělo, rodiče, kteří předtím chtěly tento kočárek koupit, s jeho koupí nyní váhali. Svědčí o tom např. obsah diskusního fóra na [www.modrykonik.cz](http://www.modrykonik.cz), [mimino.cz](http://mimino.cz).

Kočárek byl od 17. 5. 2013 zařazen mezi „nebezpečné výrobky“ v seznamu zveřejňovaném na internetových stránkách žalovaného. Odstraněn z tohoto seznamu nebyl ani přes žalobcovu výzvu poté, kdy Česká obchodní inspekce ukončila (jako nedůvodné) šetření zahájené z podnětu žalovaného týkající se tohoto výrobku (viz. výzva žalobcovy zástupkyně z 20. 2. 2014, aby informace o tomto výrobku byly ze seznamu nebezpečných výrobků odstraněny). Z tohoto seznamu byl odstraněn zhruba po roce, až v průběhu tohoto řízení.

Informace o nebezpečném výrobku šířil subjekt, který tvrdí (nepravdivě sice), že testuje výrobky pouze v akreditovaných laboratořích a zkušebnách, a tvrdí rovněž, že provádí „jediné skutečně nezávislé testy v ČR a SR“.

V řízení bylo prokázáno rovněž, že žalobce o svou dobrou pověst soustavně pečuje, a to nejen kvalitou svých výrobků, úrovní jejich prezentace, péčí o svá průmyslová práva, ale též tím, že se snaží být prospěšný na poli veřejném. Žalobce, jak prokázal předloženými listinami, daroval své výrobky kojeneckému ústavu v Karlových Varech, pěstounům, atd. (viz žalobcovy internetové stránky v sekci Patron pomáhá). Žalobce se pravidelně účastní veletrhů v Brně (srov. doklady o platbách veletržních poplatků), se zdravotním kočárkem TOM 5 STREET zvítězil v soutěži o nejlepší exponát na veletrhu HOSPIMedica, byl oceněn Ministerstvem průmyslu a obchodu za vynikající design v r. 2007, zvláštní ocenění získala jeho rehabilitační autosedačka na veletrhu REHAPOTEX v r. 2013, v r. 2001 byl jako nejlepší český výrobek oceněn zdravotní kočárek BUGGY CORZO Xcountry, v r. 2006 získal 1. místo v soutěži Firma (# 1) kraje pořádané Středočeským krajem s cílem vyzdvihnout firmy, které jsou pro kraj přínosem. Tvar některých prvků žalobcova kočárku je registrován jako průmyslový vzor Společenství (viz certifikát vydaný OHIM k vzoru č. 001679002).

Bylo již v částečném rozsudku uvedeno, že žalobce prokázal, že vyvíjel kočárek v letech 2006 až 2007 v rámci projektu zařazeného v programu IMPULS financovaného prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu, vyvíjel i speciální materiál a konstrukci (viz oponentský a závěrečný oponentský posudek a zápis ze závěrečného oponentského řízení k projektu Vývoj dětského kočárku nové generace, viz článek Sázka na design na [www.mmspektrum.cz](http://www.mmspektrum.cz)). Žalobcův kočárek byl vyvíjen s cílem být výrobkem mj. mimořádně praktickým (lehkým, skladným, snadno ovladatelným atd.). Žalobci se to podařilo, což je prokázáno jak oponentními osudky, tak názory uživatelů (viz internetové stránky žalovaného). Vývoj nové konstrukce výrobku jistě není ničím jednoduchým a je-li výsledek takového vývoje zdařilý, projeví-li se mj. v jedné z důležitých užitných vlastností výrobku, lze považovat za difamující i tvrzení o tom, že výrobek takovou vlastnost nemá, nadto za situace, kdy závěr o „obtížném“ skládání má být výsledkem objektivního testování v rámci „jediného skutečně nezávislého testu“.

Ze všeho, co bylo shora uvedeno lze dovodit, jak ostatně soud uvedl již ve svém předchozím rozhodnutí, že zásahem žalovaného byla způsobena újma na žalobcově dobré pověsti značného charakteru a rozsahu. Za nebezpečný byl označen výrobek určený pro nejmenší děti, tj. výrobek na mimořádně citlivém trhu. Označen byl takto výrobek pocházející od subjektu, který se specializuje na zdravotnické pomůcky, u nichž je bezpečnost prvořadým kritériem, pochybnosti o bezpečnosti jeho výrobků ho tudíž značně diskreditují. Zásah byl

v prvopočátku intenzivní, informace o nebezpečném výrobku se lavinovitě šířila po internetu i v tištěných médiích a žalovaný sám snažil o to, aby výsledky testů byly zpopularizovány a šířeny i jinak než jen prostřednictvím jím vydávaného časopisu a internetových stránek. Nepravdivá informace se šířila nejen masově, ale také dlouhodobě; celý rok byl žalobcův kočárek neoprávněně zařazen do seznamu nebezpečných výrobků, a to navzdory stanovisku České obchodní inspekce. Rozsah újmy na dobré pověsti je jistě úměrný masovému šíření informace i době jednoho roku, po kterou zásah trval.

Újma na dobré pověsti se projevila v chování zákazníků vůči žalobci i v poklesu jeho obratu. Bylo to prokázáno (krom obsahu internetových diskusí) též výpovědí svědkyně Blanky N., žalobcovy zaměstnankyně, vedoucí jeho obchodního oddělení. Z její výpovědi bylo zjištěno, že po zveřejnění článku se „zvedla vlna telefonátů, emailů, dotazů“ od zákazníků, obchodních partnerů, co je pravdy na článku. Zákazníci rušili objednávky, od žalobce se odvrátili jeho obchodní partneři. Žalobcovi pracovníci museli neustále vše vysvětlovat a objasňovat, svou předchozí práci považovali zmařenou, své zákazníky museli znovu a znovu přesvědčovat o tom, že mají důvěřovat solidní značce českého výrobce. Žalobce svým zákazníkům vysvětloval, že Česká obchodní inspekce zastavila řízení související s tvrzením o nebezpečnosti výrobku, přesto bylo těžké zákazníky přesvědčit o tom, že výrobek nebezpečný není. Svědkyně uvedla rovněž, že dosud (vyslechnuta byla 6. 5. 2014, tj. rok po zveřejnění testu) se žalobcovi zákazníci, kteří přijdou, ptají na to, co bylo kdysi zveřejněno v testu žalovaného. Největší problémy však trvaly od okamžiku, kdy článek vyšel, až do vánoc.

Výpovědi svědkyně bylo tudíž prokázáno, co bylo od počátku evidentní, totiž že nemajetková újma spočívající ve snížení dobré pověsti určitého výrobku (a jeho výrobce) se zpravidla projeví (a také se projevila) v jeho sféře majetkové. Vzhledem k tomu, že žalována je újma nemajetková, nikoli náhrada škody (co do požadavku na náhradu škody vzal žalobce svůj nárok zpět), je bezpředmětné se zabývat konkrétním rozsahem škody. Není totiž pravidlem, že by výše újmy majetkové musela být nutně přímo úměrná rozsahu újmy nemajetkové.

Soud, vědom si povinnosti rozhodnout v souladu s legitimním očekáváním stran, které by se mělo, mimo jiné, odvíjet od rozhodnutí ve srovnatelných věcech, vycházel při svých úvahách o podmínkách, za nichž lze přiznat zadostiučinění v penězích, a o jeho výši, z judikatury týkající se sporů vedených před zdejším soudem. Soudu je známo z jeho činnosti, že zdejší soud ve věci vedené pod sp. zn. 15 Cm 269/2006 řešil zásah do dobré pověsti nemocnice v Motole, k němuž mělo dojít tím, že o této nemocnici byla v publicistickém pořadu televizní stanice Nova odvysílána reportáž obsahující nepravdivé informace o čistírně odpadních vod, o vodě používané pro přípravu kojenecké stravy a bazénové vodě. Zdejší soud i odvolací soud (Vrchní soud v Praze) se shodly v tom, že celkové vyznění reportáže bylo způsobilé vyvolat u veřejnosti velmi negativní dojem o žalobkyni, která je prezentována jako instituce ohrožující zdraví svých pacientů, potažmo kojenců, v souvislosti s nimiž je každé negativní sdělení vnímáno veřejností zvláště citlivě, a že jde tedy o velmi závažný zásah do dobré pověsti žalobkyně. Rozsahu a závažnosti zásahu a nemajetkové újmy v řízení prokázané, spočívající v poškození pověsti žalobkyně u veřejnosti (prokázané např. ohlasy v tisku) podle odvolacího soudu odpovídá soudem prvního stupně přiznané zadostiučinění - kombinace morálního zadostiučinění (omluvy) a peněžitého zadostiučinění zaplacením částky 1.000.000,- Kč (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. října 2011, č. j. 3 Cmo 64/2011-1024. Dovolání proti rozsudku Vrchního soudu v Praze bylo Nejvyšším soudem usnesením sp. zn. 23 Cdo 1323/2012 odmítnuto.

V popsaném případě tedy, stejně jako v tomto případě, bylo za újmu považováno poškození dobré pověsti u veřejnosti, které bylo prokázáno například ohlasy v tisku. Nemocnice byla, podobně jako žalobce v tomto sporu, prezentována jako subjekt svému okolí díky svým službám či výrobkům nebezpečný, a to na takovém segmentu trhu, který je na podobné zprávy mimořádně citlivý.

Připomenout lze rovněž spor dvou telefonních operátorů, který skončil rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3704/2011. Též v tomto sporu byl sám zásah do dobré pověsti posouzen jako nemajetková újma. Zásah trval pouhé dva dny, po které byly na reklamě jednoho z operátorů připevněny sobí parohy, které měly zlehčit soutěžní výkon druhého soutěžitele. Žalobci bylo – krom omluvy – přiznáno zadostiučinění v penězích ve výši 5,000.000,-Kč, a to přesto, že zásah, jak uvedeno, trval jen dva dny a byl zřejmě původně míněn především jako pouhý (byť nepovedený) žert. Žalovaný svůj test jistě jako žert nemyslel. Cílem článku nebylo žalobce „jen“ zesměšnit, ale vážně míněným a seriózně se tvářícím článkem jeho výrobek, slovy odvolacího soudu, „očernit“. Zásah byl nejen intenzivní, ale též dlouhodobý, netrval „pouhé“ dva dny, ale celý jeden rok. Konec obou příběhů byl podobný; postižený telefonní operátor zveřejnil nejprve omluvu, v níž svůj žertík (sobí paroží) znovu připomněl, patrně i to poté vedlo zdejší soud k přiznání zadostiučinění v penězích ve značné výši. V tomto případě žalovaný po právní moci částečného rozsudku, jak prokázáno výtiskem jeho internetových stránek, zveřejnil omluvu, označil ji však jako pouhé „sdělení“ a doplnil ji textem, v němž nad rozhodnutím soudu vyjádřil překvapení.

Vše uvedené vedlo soud znovu k závěru, že žalobcem požadovaná náhrada vzniklé újmy formou zadostiučinění v penězích ve výši 1,000.000,-Kč odpovídá vzniklé újmě. Vzhledem k pokynu odvolacího soudu soud shrnuje, že v tomto sporu, který se vede o ochranu dobré pověsti právnické osoby, považuje za újmu žalobci vzniklou právě poškození žalobcovy dobré pověsti, a to v takovém rozsahu a způsobené takovou formou, že jiná forma zadostiučinění ke zmírnění újmy nestačí. Test žalovaného vzhledem k podobě (bulvárnost, řada souvisejících nepravd) a vzhledem okolnostem, za nichž byl zveřejněn a rozšířen (masovost, dlouhodobost, respektovaný škůdce, charakter trhu atd.) způsobil újmu takového rozsahu, k jejíž reparaci jiná forma zadostiučinění nestačí. Újma na dobré pověsti se projevila i v žalobcově majetkové sféře. Soud požadované zadostiučinění považuje za přiměřené všem popsaným okolnostem a též soudem odvolacím zmiňované „mimořádné intenzitě“ zásahu, jemuž obvykle bývá rozsah újmy na dobré pověsti přiměřený (tj. mimořádný). Výše přiznaného zadostiučinění odpovídá též tomu, jakou zdejší soud poskytuje ve srovnatelných případech.

Ostatní provedené důkazy neměly na rozhodnutí soudu o výši zadostiučinění podstatný vliv, soud se jimi proto nezabýval.

Z důvodů shora uvedených soud žalobě vyhověl, v rozsahu, v němž byla žaloba vzata zpět (náhrada škody), řízení podle § 96 odst. 2 o.s.ř. zastavil a žalobci přiznal též náhradu nákladů, které žalobce na vedení tohoto sporu účelně vynaložil.

Ve svém rozhodnutí o náhradě nákladů řízení vycházel soud z úvahy, že žalobce měl v základu sporu úspěch, bylo mu z důvodů, které tvrdil, přiznáno zadostiučinění ve formě a ve výši, kterou požadoval. Jediný nepeněžitý nárok byl zamítnut (opakovat test). Druhý nepeněžitý nárok (odstranit kočárek ze seznamu nebezpečných výrobků) byl vzat zpět pro chování žalovaného, stran těchto dvou nároků se tudíž případná náhrada nákladů řízení za



právní zastoupení, pokud by se měla odvíjet od počtu jednotlivých uplatněných nároků, navzájem vyrovná. Co se nákladů právního zastoupení týče, zbývá už jen náhrada škody. Tam vzal žalobce žalobu zpět, aniž by mu k tomu dal žalovaný důvod, tudíž procesně zavinil, že řízení bylo zastaveno a měl by tudíž hradit náklady protistraně. Náhrada škody však de facto projednávána nebyla, nebylo o ní vedeno dokazování, bylo rozhodnuto částečným rozsudkem, který se škody (majetkové újmy) netýkal, bezprostředně poté byl tento požadavek vzat zpět. Soud tudíž vychází z toho, že náklady právního zastoupení související pouze se škodou žádné ze stran v podstatné míře nevznikly. Procesní zavinění týkající se zastavení řízení o náhradě škody (§ 146 odst. 2 o.s.ř.) a hledisko účelnosti vynaložených nákladů proto soud promítl do nákladů řízení pouze potud, že žalobci nepřiznal částku 12.870,-Kč představující náklady vynaložené na zaplacený soudní poplatek za tento nárok (za zbývající nároky byl vyměřen poplatek jediný v souhrnné výši 10.000,-Kč vycházející z požadavku na náhradu nemajetkové újmy v penězích).

Náklady tedy žalobci vznikly a byly mu přiznány za zaplacený soudní poplatek ve výši 10.000,-Kč, dále za právní zastoupení. Náklady právního zastoupení odpovídají odměně advokáta stavené podle § 6 odst. 1 a § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/96 Sb. počtu úkonů právní služby, které zástupkyně žalobce vykonala, a sazbě 3.100,-Kč za jeden takový úkon. Zástupkyně žalobce převzala zastoupení, podala žalobu, vyjádřila se k podání žalovaného dne 17. 3. 2014, zúčastnila se jednání 20. 3. 2014 (jednání trvalo déle než dvě hodiny), doplnila skutková tvrzení k výzvě soudu dne 18. 4. 2014 a podala další písemné podání 30. 4. 2014, zúčastnila se jednání 6. 5. 2014 a 10. 6. 2014 (obě trvala déle než dvě hodiny), podala písemný závěrečný návrh 17. 6. 2014, vyjádřila se k podanému odvolání, své vyjádření doplnila a zúčastnila se jednání odvolacího soudu a podala další podání z 21. 10. 2015 a zúčastnila se jednání 7. 6. 2016, učinila tedy celkem 14 úkonů právní služby, za tři z nich (3 jednání, která trvala déle než dvě hodiny) přísluší zvýšená odměna jako za další 3 úkony (§ 11 odst. 1 písm. g/ vyhlášky). K odměně v celkové výši 52.700,-Kč přísluší též 14x režijní paušál po 300,-Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky), náhrada za ztrátu času způsobenou cestou k jednání soudu z Brna do Prahy a zpět (§ 14 odst. 1 písm. a/ vyhlášky) a náhrada cestovného. Žalobce žádal tyto náhrady pouze za cestu ke čtyřem jednáním, ztráta času činí 40 půlhodin po 100,-Kč. Zástupkyně žalobce cestovala ke třem jednáním osobním automobilem Škoda Octavia RZ xxx s průměrnou spotřebou 6,1 motorové nafty na 100 km, ujela ke každému jednání z Brna do Prahy a zpět celkem 412 km. Cestovné za jednání 20. 3. 2014 a 10. 6. 2014 je při ceně motorové nafty 36,-Kč/l stanovené vyhláškou č. 435/2013 Sb., a sazbě základní náhrady 3,70 Kč/km 2x 2.429,15 Kč, za jednání odvolacího soudu 28. 7. 2015 podle vyhlášky 328/2014 Sb. (cena nafty 36,1 Kč/l a 3,70 Kč/km) 2.431,66 Kč a za cestu k jednání 7. 6. 2016 za cestu vlakem podle předložené jízdenky 438,-Kč. Náklady řízení jsou, včetně 21% DPH (14.411,87 Kč) 93.039,83 Kč.

**P o u ě n í:** Proti tomuto rozsudku se l z e odvolat do 15-ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

V Praze dne 9. června 2016

JUDr. Monika Vacková, v.r.  
soudkyně

Za správnost:  
Petra Valtrová